

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *vedoucí práce*

Autor/ka práce: Tereza Jeřábková

Název práce: Mezigenerační konstrukce vnímání chudoby v rámci rodin

Vedoucí práce: Barbora Spalová

Oponent/tka: Maksym Kolomojets

Navržené hodnocení: E-F

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumné cíle Tereza Jeřábková popisuje slovy: Jak je konstruováno vnímání chudoby napříč generacemi? (str.24) Nicméně této otázce neodpovídá provedený výzkum, který respondentům nedává prostor předvést jejich konstrukci chudoby, pouze jim nabízí omezený repertoár prvků, které do této tazatelkou zinscenované konstrukce mohou zahrnout. Nejsem si také jistá, proč autorku zajímá konstrukce vnímání chudoby, a ne konstrukce chudoby. Na procesy vnímání chudoby se výzkum nezaměřuje, snad krom poznatku, že starší generace má se chudobou více zkušeností. Struktura práce je jinak jasná, nicméně výsledky jsou zcela banální, a to kvůli špatně vedenému výzkumu a velice povrchní tematické analýze.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

V zásadě ano. Byť v českých zdrojích k chudobě jasně preferuje kvantitativní studie oproti kvalitativním.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

V designu výzkumu spatřuji největší slabinu práce. Podle mne jej ani nelze považovat za kvalitativní. Autorka nepřiložila svou strukturu rozhovoru, z níž by bylo patrné, že použila jen velice málo otevřených narativních otázek. Namísto toho respondenty „zkouší“ z toho, zda vědí, co je relativní chudoba, nebo jim předkládá sadu obrázků, které vůbec nemusí odpovídat tomu, jak respondenti konstruují chudobu. V analýze pak sčítá četnosti výběrů kartiček s kapitály na vzorku čtyř lidí z jedné generace. Rozhovory neumožňují respondentům mluvit o tom, v jakých životních situacích vnímají chudobu a jak tyto zkušenosti využívají pro konstrukci tohoto pojmu. Následně pak autorka nemůže pracovat s narativy, natož se snažit analyzovat využívání celospolečenských

diskurzů v individuálních konstrukcích chudoby, protože k tomu zkrátka nemá materiál. Citace z rozhovorů vrší podle tematické blízkosti, nemůže je vztáhnout k celku narativů, které s respondenty během rozhovoru nevytvořila. Projektivní techniky jsou možná pro autorku zábavné (str. 25), ale to je asi bohužel v takovémto provedení jejich jediný význam.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Z chabých dat vznikají také chabé závěry, které nijak neposouvají diskuzi o chudobě v naší společnosti: starší jsou solidárnější, skromnější, s větším smyslem pro kolektivitu, mladší jsou individuálnější, více formovaní neoliberálním diskurzem, jejich představa o životních potřebách je náročnější. Přitom i ta chabá data odporují této zjednodušující, intuitivní, mainstreamové generalizaci. Jestliže autorka tvrdí, že mladší generace je více ovlivněna neoliberálním diskurzem, jak vysvětlí, že právě starší generace intenzivněji opovrhne lidmi, kteří podle nich zneužívají sociální systém státu reprezentovaný obrázkem úřadu práce?

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

V tomto ohledu neshledávám pochybení.

7. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Autorka tvrdí, že prováděla narativní analýzu (str. 49). Mohla by uvést příklad? Vysvětlit, co tím myslí?

Autorka v teoretické části mluví o narativu a diskurzu chudoby (str. 20-23). Může toto rozlišení a vzájemné vztahy znovu vysvětlit a uvést, jak ho použila v práci?

Co autorka považuje za nejpřínosnější poznatek výzkumu z hlediska sociálních věd?

Celkové hodnocení práce:

Práci nepovažuji za obhajitelnou, mám dokonce otazník nad tím, zda je etické podrobovat lidi takto vedenému výzkumu. Cítím potřebu říci, že práce se mnou byla konzultována pouze v období psaní projektu a pak necelé tři týdny před odevzdáním. Neměla jsem tedy možnost ovlivnit průběh výzkumu. Přesto považuji za možné, že autorka vše u obhajob konzistentně vysvětlí, a tak navrhuji hodnocení E – F v závislosti na obhajobě.

Datum:

16.9. 2020

Podpis:

Barbora Spalová